

Z á p i s n i c a č. 9
zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva Vrbové,
konaného 22.09. 2017 o 16.00 hod. v Dome kultúry vo Vrbovom

Prítomní: 9 poslancov a primátorka mesta
Neprítomní: 2 poslanci: Mgr. Koreň, Ing. Šteruský
Prizvaní: hl. kontrolórka, vedúci pracovníci MsÚ

Program:

1. Štátna hymna Slovenskej republiky
2. Príležitostná báseň (Bc. Lenka Záhorcová)
3. Otvorenie, voľba návrhovej komisie, overovateľov zápisnice, pracovného predsedníctva a určenie zapisovateľky
4. Historický prehľad
5. Predstavenie novej Pamätnej medaily mesta Vrbové
6. Príhovor primátorky mesta Dott. Mgr. Emy Maggiovej
7. Ocenenie tých, čo sa zaslúžili o vyhlásenie Vrbového za mesto:
 - a) Ján Hrnčiar (1920 – 1987), predseda MNV Vrbové a prvý predseda MsNV Vrbové in memoriam. Preberie dcéra Elena Justová;
 - b) Michal Švaro (1920 – 2006), poslanec ONV v Trnave in memoriam;
 - c) prof. PhDr. Jozef Šimončíč, CSc. (* 1928), archivár, historik, vedec a pedagóg.
V roku 1966 ako vedúci Okresného archívu v Trnave spracoval materiál potrebný na vyhlásenie Vrbového za mesto – O mestský charakter Vrbového;
 - d) Jozef Mackovjak (* 1923), v rokoch 1967 – 1983 prvý riaditeľ ZK ROH vo Vrbovom.
8. Ocenenie predsedu TTSK a predstaviteľov partnerských miest:
 - a) Dr. h. c. Ing. Tibor Mikuš, PhD., predseda TTSK;
 - b) Dipl. Ing. Jürgen Richter, starosta mesta Allstedt;
 - c) Ing. Pavel Smolka, starosta mesta Vítkov;
 - d) MVDr. Michal Kapusta, primátor mesta Spišské Podhradie
9. Príhovory hostí – predsedu TTSK a zástupcov partnerských miest
10. Prijatie uznesenia
11. Ukončenie slávnostného rokovania

1. Štátna hymna Slovenskej republiky

Odznela štátna hymna.

2. Príležitostná báseň (Bc. Lenka Záhorcová)

Bc. Lenka Záhorcová predniesla báseň Antona Adamkoviča Vrbové.

3. Otvorenie, voľba návrhovej komisie, overovateľov zápisnice, pracovného predsedníctva a určenie zapisovateľky

Zasadnutie mestského zastupiteľstva otvorila a viedla primátorka mesta Dott. Mgr. Ema Maggiová. Zasadnutie sa začalo za prítomnosti 9 poslancov.

Do návrhovej komisie boli navrhnutí a schválení poslanci: predseda – Ing. J. Duračka, členovia – Mgr. R. Just, JUDr. Kubík.

prítomných: 9

za: 9

proti: 0

zdržal sa: 0

Za overovateľov zápisnice boli navrhnutí a schválení poslanci: PhDr. J. Miklášová, Mgr. D. Drobná

prítomných: 9

za: 9

proti: 0

zdržal sa: 0

Za zapisovateľku bola určená p. Dália Amchová, pracovníčka mestského úradu. Do pracovného predsedníctva boli navrhnutí a schválení: primátorka mesta Dott. Mgr. Ema Maggiová, zástupca primátorky JUDr. Štefan Kubík, hl. kontrolórka JUDr. Mária Gajňáková a prednostka MsÚ Ing. Renáta Taranová.

prítomných: 9

za: 9

proti: 0

zdržal sa: 0

Potom primátorka predložila k schváleniu program zasadnutia MsZ, ktorý bol uvedený na pozvánke.

prítomných: 9

za: 9

proti: 0

zdržal sa: 0

4. Historický prehľad

PhDr. Ľubomír Bosák, urobil krátky exkurz do histórie mesta. „Mojou úlohou je priblížiť, čo dnes vlastne oslavujeme. Jedným dychom môžem povedať, že sú to dve dôležité výročia: 580. výročie udelenia mestských privilégií a 50. výročie opätovného povýšenia Vrbového na mesto.

Kvôli kontextu poviem, že už v roku 1113 sa v chotári Vrbového spomína dedina Počkovce a v roku 1262 dedina Holeška. Potom sa už záznamy množia. V roku 1347 máme Vrbové doložené pod jeho dnešným názvom (Worbow - Vrbov - Vrbové) a v roku 1398, o polstoročie neskôr, je doložené prvý raz ako mestečko (oppidum).

Dôležitým medzníkom je rok 1437, keď kráľ a cisár Žigmund Luxemburský († 1437) na základe žiadosti nového vrbovského zemepána Michala Orsága z Gutu oslobodil Vrbové (possessio Warb) spolu s Čachticami (Chechte), Dolným Lopašovom (Lopaso), Dobrou Vodou (Johkew) a Modrou od platenia mýta (poplatok za prevážaný tovar vo vnútrozemskom styku) a tridsiatku (pohraničné clo, predstavujúce tridsiatu časť hodnoty tovaru). Vrbovčania sa mohli voľne pohybovať po krajine a slobodne obchodovať. Čoskoro sa to odrazilo v ekonomickom napredovaní Vrbového. Aj keď situácia v nasledujúcich storočiach nebola ružová, charakter mestečka (po latinsky oppidum, po nemecky Markt, resp. Marktflecken, po česky městys, po maďarsky mezőváros) si Vrbové zachovalo až do začiatku poslednej tretiny 19. storočia, ale i potom bolo vo vedomí jeho obyvateľov, ako i obyvateľov okolitých miest a obcí pokladané za mestečko. Ako mestečko malo Vrbové od nepamäti svoju samosprávu na čele s richtárom a prisaznými. Tá sa riadila istými právnymi normami. Po druhej svetovej vojne samosprávu nahradili národné výbory, ktoré boli vlastne orgánmi štátu.

1. december 1941 má osobitnú dôležitosť pre opätovné priznanie štatútu mesta Vrbovému. Vtedy boli založené Bosákovce textilné závody, z ktorých sa postupne vyvinula Trikota, najväčší výrobca spodnej dámskej bielizne v rámci bývalej federácie. Koncom roka 1942 zamestnávala už 120 pracovníkov, v čase najväčšieho rozkvetu okolo 2 000 ľudí.

Pre Vrbové ďalším dôležitým medzníkom je rok 1967, keď mu štátne orgány priznali charakter mesta. Malo to veľký význam, lebo Vrbové sa za polstoročie, ktoré odvtedy uplynulo, rozrástlo doslova do šírky i do výšky. Počet obyvateľov stúpol o polovicu. V roku 1967 bol otvorený aj tento stánok kultúry, ktorého výstavba sa vliekla od roku 1959. Symbolické je tiež, že do užívania bol odovzdaný prvý výškový bytový dom.

K posilneniu rozhodovacích právomocí na miestnej úrovni došlo začiatkom deväťdesiatych rokov 20. storočia po legislatívnom obnovení samosprávy. Najprv fungovala len na základe zákona o obecnom zriadení. Osobitný právny rámec pre svoje pôsobenie nadobudla prijatím vlastného mestského štatútu. Prvý raz sa tak stalo rozhodnutím Mestského zastupiteľstva Vrbové 28. marca 1995.

Uvedený krátky historický prehľad nám potvrdzuje, že máme čo oslavovať.“

5. Predstavenie novej Pamätnej medaily mesta Vrbové

PhDr. Patrik Kýška predniesol prehľad doterajších medailí a predstavil novú Pamätnú medailu mesta Vrbové.

„V našich zemepisných šírkach je tradíciou, že pri príležitosti významné udalosti a jubileá sa zvečňujú okrem iného pamätnými medailami.

Túto skutočnosť rešpektuje aj naše mesto a to od samého začiatku, čo bolo zaň vyhlásené.

V roku 1967 Mestský národný výbor dal pri príležitosti vyhlásenia Vrbového za mesto vyraziť v kremnickej mincovni pamätnú medailu (priemer 60 mm). Na lícnej strane je zobrazený mestský erb a nápis MESTO/ VRBOVÉ/ 1. NOVEMBER/1967 a na rube v nízkom reliéfe Kostol sv. Martina a šikmá veža s nápisom VRBOVÉ.

V roku 1977 Mestský národný výbor dal vyraziť pri príležitosti 10. výročia vyhlásenia Vrbového za mesto v kremnickej mincovni pamätnú plaketu (priemer 60 mm). V nízkom reliéfe je na nej zobrazená mladá žena, mestský erb a nápis 10/ ROKOV/ MESTO VRBOVÉ 1967/ 1977. Obraz je len jednej strane, pretože ide o plaketu.

V roku 1987 Mestský národný výbor dal pri príležitosti 20. výročia vyhlásenia Vrbového za mesto vyraziť v kremnickej mincovni pamätnú medailu (priemer 60 mm). Dominantné miesto na averze zaujíma mestský erb a nápis PAMÄTNÁ/ MEDAILA. Na reverze sú v nízkom reliéfe zobrazené dominantnejšie stavby Vrbového: šikmá veža, kúria M. Beňovského, administratívna budova Trikoty a vežiak a nápis MESTO VRBOVÉ/ 1967/ 1987

Autorom jej výtvarnej predlohy je v všetkých troch prípadoch slovenský sochár a medailér Milan Kožuch, rodák z Rohožníka (* 1944).

V roku 1997 nebola vyrazená osobitá medaila. Mesto Vrbové sa však pripojilo v predchádzajúcom roku k iniciatíve Národnej banky Slovenska, ktorá pri príležitosti 250. výročia narodenia Mórica Beňovského vydala pamätnú striebornú mincu v nominálnej hodnote 200 slovenských korún. Na líci dvestokorunáka je uprostred mincového poľa vyobrazená dobová plachetnica na rozbúrených vlnách. Vľavo je umiestnený štátny znak Slovenskej republiky.

Pri spodnom okraji mince je v dvoch vodorovných riadkoch uvedený názov štátu SLOVENSKÁ REPUBLIKA, pod ním letopočet razby 1996. Pod vyobrazením vln vľavo sú umiestnené malé iniciálky mena a priezviska autora výtvarného návrhu, medailéra Miroslava Ronaia (* 1957) MR, vpravo značka Mincovne Kremnica MK. Na rube mince je portrét slávneho slovenského rodáka, vľavo od neho je uvedené po obvodě mince meno MÓRIC, vpravo priezvisko BEŇOVSKÝ. Označenie nominálnej hodnoty 200 Sk je v dvoch riadkoch vpravo vedľa portrétu. Letopočty narodenia 1746 a úmrtia 1786 sú umiestnené pri spodnom okraji mince. Na hrane mince je nápis do hĺbky – heslo z Beňovského erbu IN ADVERSIS ET PROSPERIS [V protivenstvách a úacute;spechoch]. Začiatok a koniec textu je oddelený dvoma kotvami, medzi ktorými sú umiestnené skrížené meče. Minca bola vyrazená v náklade 23 400 kusov, z toho v zrkadlovom lesku (proof) 2 000 kusov. Mesto Vrbové ju používalo v zmysle svojich právnych noriem ako ocenenie.

V roku 2007 dalo mesto pri príležitosti svojich jubileí vyraziť v Mincovni, š. p., Kremnica opäť Pamätnú medailu mesta Vrbové. Na averze je mestský znak a po obvodě nápis PAMÄTNÁ MEDAILA MESTA VRBOVÉ * 1967 – 2007 *. Na reverze sú vrbovská šikmá veža, Kostol sv. Martina, nápis MESTO VRBOVÉ a letopočty: 1347, 1398, 1437. Priemer medaily je 50 mm.

Povrchová úprava má tri modifikácie: proof pozlátená, strieborne patinovaná a bronzovo patinovaná. Autorkou výtvarného návrhu je Natália Šomráková (* 1976), zamestnankyňa ateliéru kremnickej mincovne.

Dnes uvádzame do používania novú Pamätnú medailu mesta Vrbové, ktorá bude pripomínať výročia nášho mesta a Slovenskej republiky.

Mesto pri príležitosti svojich jubileí ju dalo vyraziť v osvedčenej firme: Mincovní, š. p., Kremnica, najstaršom nepretržite fungujúcom podniku v Európe. Má priemer 70 mm a je zhotovená z mosadze s povrchovou úpravou bronz patina.

Na averze je v hornej polovici stredového poľa štátny znak a vedľa neho číslica 25, vyjadrujúca výročie samostatnosti nášho štátu. V dolnej polovici je číslica 50, vyjadrujúca výročie opätovného povýšenia Vrbového za mesto a mestský erb. Erby a číslice lemuje v dolnej časti z jednej strany lipová ratolesť a z druhej strany vrbová ratolesť. Po obvode mince je nápis PAMÄTNÁ MEDAILA MESTA VRBOVÉ * K VÝROČIAM VRBOVÉHO A SLOVENSKEJ REPUBLIKY.

Na reverze je zobrazený Kostol sv. Martina so šikmou vežou a v popredí Beňovského pamätník. Pri obvode je nápis VRBOVÉ a na zemeguli pamätníka sú historické letopočty z dejín Vrbového: 1437 a 1967, ako aj aktuálny rok.

Autorom medaile je rodák z Handlovej Mgr. art. Roman Lugár (* 1978), známy slovenský medailér.“

6. Príhovor primátorky mesta Dott. Mgr. Emy Maggiovej

Primátorka mesta predniesla príhovor.

„Speváčka Jana Kirschnerová v piesni Keď zatvorím oči (2002) vidí ... nekonečný priestor a v ňom jedno malé miesto, kde môžeme spolu dýchať, snívať, utekať a vzdychať. A dotýkať sa.

Takým malým životným priestorom pre nás je práve naše mestečko. Je v nekonečnom priestore tým miestom, ktoré má pre nás osobitnú, nenahraditeľnú cenu. Dnes, keď sme sa tu zišli pri príležitosti mestských jubileí, si to hlbšie uvedomujeme.

Teraz je tá vhodná chvíľa trochu postáť a obzrieť sa do minulosti. Ved' minulosti vďačíme za prítomnosť. Básnik (Svetoslav Veigl) to výstižne povedal:

Prítomnosť každá z minulosti žije,
predkovia slávnici sú jej korene,
v ich svetle rodí sa svet harmónie,
strom vzácny ovocím i po mene.

Spomíname na generácie Vrbovčanov, ktorí tu na tomto kúsku zeme prežívali svoje osudy, kultivovali ho a odovzdávali tu štafetu života. To sa dialo od stredoveku, a to sa deje až do dnešných dní.

My si dnes pripomíname dva míľniky našich dejín, ako sme to už počuli v historickom prehľade. Jeden vzdialený a druhý, ktorý má ešte stovky pamätníkov a protagonistov, i keď mnohí už medzi nami fyzicky nie sú.

Chcem teda využiť túto príležitosť, túto možnosť a oceniť tých, čo mali pred päťdesiatimi rokmi zásluhu na opätovnom povýšení Vrbového na mesto. Ocenenie si iste zaslúžia aj mnohí ďalší, ktorí sa počas polstoročia snažili o stvárňovanie a rozvoj nášho mesta. Nezabúdame ani na nich. Aby však naša slávnosť nebola zdĺhavá, urobíme tak pri inej príležitosti. Ved' na pripomenutie nášho jubilea plánujeme ešte rad aktivít.

Predseda však chcem teraz ešte oceniť našou Pamätnou medailou k výročiam Vrbového a Slovenskej republiky štyri osobnosti, ktoré dlhoročne spolupracujú s mestom Vrbové.

Ak dnes oceňujeme zaslúžilých občanov a priateľov nášho mesta, robíme tak aj na povzbudenie mladším generáciám, aby sa angažovali v záujme spoločného dobra a utužovania súdržnosti našej mestskej komunity. Ved' všetkým nám má ísť o jedno: o Vrbové, ktoré napreduje a ktoré je príjemným miestom na život.

Želám príjemné a obohacujúce chvíle strávené spoločne pri oslave našich jubileí.

7. Ocenenie tých, čo sa zaslúžili o vyhlásenie Vrbového za mesto

Po príhovore primátorka mesta ocenila Pamätnou medailou mesta tie osobnosti, ktoré sa zaslúžili o vyhlásenie Vrbového za mesto :

- a) **Ján Hrnčiar** (1920 – 1987), predseda MNV Vrbové a prvý predseda MsNV Vrbové in memoriam. Prebrala dcéra Elena Justová;
- b) **Michal Švaro** (1920 – 2006), poslanec ONV v Trnave in memoriam. Prebrala vnučka Ing. Eva Kýšková;
- c) **prof. PhDr. Jozef Šimončíč, CSc.** (* 1928), archivár, historik, vedec a pedagóg. V roku 1966 ako vedúci Okresného archívu v Trnave spracoval materiál potrebný na vyhlásenie Vrbového za mesto – O mestský charakter Vrbového;
- d) **Jozef Mackovjak** (* 1923), v rokoch 1967 – 1983 prvý riaditeľ ZK ROH vo Vrbovom.

8. Ocenenie predsedu TTSK a predstaviteľov partnerských miest

Primátorka mesta ocenila Pamätnou medailou mesta ďalšie osobnosti, predsedu TTSK a predstaviteľov partnerských miest :

- a) **Dr. h. c. Ing. Tibor Mikuš, PhD.**, predseda TTSK;
- b) **Dipl. Ing. Jürgen Richter**, starosta mesta Allstedt;
- c) **Ing. Pavel Smolka**, starosta mesta Vítkov;
- d) **MVDr. Michal Kapusta**, primátor mesta Spišská Podhradie.

9. Príhovory hostí – predsedu TTSK a zástupcov partnerských miest

Odzneli príhovory predstaviteľov partnerských miest a predsedu TTSK, Dr. h. c. Ing. Tibora Mikuša, PhD., ktorý zároveň primátorke mesta odovzdal Pamätnú medailu predsedu TTSK.

10. Prijatie uznesenia

Uznesenie MsZ č. 107/IX/2017

Mestské zastupiteľstvo vo Vrbovom

- berie na vedomie -

- Správu o historickom vývoji mesta;
- predstavenie novej Pamätnej medaily mesta Vrbové;
- príhovor primátorky mesta;
- ocenenie Pamätnou medailou mesta Vrbové tých, čo sa pričínili o opätovné vyhlásenie Vrbového za mesto;
-
- 1.) Jána Hrnčiara in memoriam;
- 2.) Michala Švaru in memoriam;
- 3.) prof. PhDr. Jozefa Šimončíča, CSc.;
- 4.) Jozefa Mackovjaka.
- ocenenie predsedu TTSK, starostu mesta Allstedt, starostu mesta Vítkov, primátora mesta Spišské Podhradie;
- príhovory predsedu TTSK a zástupcov partnerských miest.

11. Ukončenie slávnostného rokovania

Po prijatí uznesenia z rokovania, primátorka poďakovala všetkým za účasť a ukončila slávnostné zasadnutie. Zasadnutie MsZ bolo ukončené o 17.10 hod.

Zapísala: Amchová

.....
Ing. Renáta Taranová
prednostka MsÚ, v.r.

.....
Dott. Mgr. Ema Maggiová
primátorka mesta, v.r.

Overovatelia zápisnice:

1. PhDr. Jana Miklášová v.r.

.....

2. Mgr. Daniela Drobná, v.r.

.....